UREDBA (EU) br. 1260/2013 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 20. studenoga 2013.

o europskoj demografskoj statistici

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 338. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom [1],

budući da:

(1) Prema članku 16. stavku 4. Ugovora o Europskoj uniji (UEU), od 1. studenoga 2014. kvalificirana većina članova Vijeća utvrđuje se, *inter alia*, na osnovi broja stanovnika država članica.

(2) Vijeće za ekonomske i financijske poslove redovito daje mandat Odboru za ekonomsku politiku da procijeni dugoročnu održivost i kvalitetu javnih financija na osnovi projekcija stanovništva koje objavljuje Eurostat.

(3) U skladu s Uredbom (EZ) br. 1059/2003 Europskog parlamenta i Vijeća [2] svi statistički podaci koje države članice šalju Komisiji i koji su podijeljeni prema prostornim jedinicama moraju upotrebljavati razvrstavanje prema NUTS-u. Shodno tome, prostorne jedinice trebale bi biti definirane u skladu s razvrstavanjem prema NUTS-u radi uspostave usporedivih regionalnih statističkih podataka.

(4) U skladu s člankom 175. drugim stavkom Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), Komisija svake tri godine Europskom parlamentu, Vijeću, Gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija podnosi izvješće o napretku postignutom u ostvarivanju gospodarske, socijalne i teritorijalne kohezije. Godišnji regionalni podaci na regionalnoj razini NUTS 3 potrebni su za pripremu tih izvješća i redovito praćenje demografskih promjena i mogućih demografskih izazova u budućnosti u regijama Unije, uključujući razne vrste regija poput pograničnih regija, širih gradskih područja, ruralnih regija te planinskih i otočnih regija. S obzirom na to da demografsko starenje znatno varira među regijama, Eurostat treba redovito pripremati regionalne projekcije kako bi se nadopunila demografska slika regija na razini NUTS 2 u Uniji.

(5) U skladu s člankom 159. UFEU-a, Komisija svake godine izrađuje izvješće o napretku u ostvarivanju ciljeva iz članka 151. UFEU-a, uključujući demografsko stanje u Uniji.

(6) Komisija je u svojoj Komunikaciji od 20. listopada 2009. naslovljenom „Solidarnost u zdravstvu: smanjenje zdravstvenih nejednakosti u EU-u" podržala daljnji razvoj i prikupljanje podataka te daljnji razvoj zdravstvenih pokazatelja prema starosti, spolu, socioekonomskom statusu i geografskoj dimenziji.

(7) Cilj Strategije održivog razvoja Unije, koju je započelo Europsko vijeće u Göteborgu 2001. te je obnovljena u lipnju 2006., jest stalno poboljšanje kvalitete života za današnje i buduće generacije. Izvješćem o praćenju Komisije (Eurostata), koje se objavljuje svake dvije godine, pruža se objektivna statistička slika napretka temeljena na nizu indikatora Unije o održivom razvoju.

(8) Godišnji demografski statistički podaci ključni su za proučavanje i definiranje širokog spektra politika, posebno socijalnih i gospodarskih pitanja na nacionalnoj i regionalnoj razini. Statistički podaci o stanovništvu važan su nazivnik za čitav niz političkih pokazatelja.

(9) Strateški cilj H.3 iz poglavlja IV. Pekinške platforme za djelovanje (1995.) pruža referentni okvir za sakupljanje i širenje podataka i informacija prikazanih po spolu za planiranje i ocjenu politike.

[1] Stajalište Europskog parlamenta od 22. listopada 2013. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 15. studenoga 2013.

[2] Uredba (EZ) br. 1059/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. svibnja 2003. o uspostavi zajedničkog razvrstavanja prostornih jedinica za statistiku (NUTS) (SL L 154, 21.6.2003., str. 1.).

(10) Demografska statistika ključan je element procjene ukupnog stanovništva u okviru Europskog sustava računa. Pri utvrđivanju statistike na europskoj razini važno je ažurirati i provjeriti podatke.

(11) Radi osiguranja kvalitete, a posebno mogućnosti usporedbe, podataka koje dostavljaju države članice te kako bi se na razini Unije mogli izraditi pouzdani pregledi, upotrijebljeni podaci trebali bi se temeljiti na istim konceptima i odnositi se na isti referentni datum ili razdoblje.

(12) Uredbom (EZ) br. 223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća [1] predviđa se referentni okvir za europsku demografsku statistiku. Njome se posebno iziskuje usklađenost s načelima profesionalne neovisnosti, nepristranosti, objektivnosti, pouzdanosti, statističke povjerljivosti i troškovne učinkovitosti.

(13) Demografske informacije trebale bi biti usklađene s relevantnim informacijama prikupljenima u skladu s Uredbom (EZ) br. 862/2007 Europskog parlamenta i Vijeća [2] i Uredbom (EZ) br. 763/2008 Europskog parlamenta i Vijeća [3]. U tu bi svrhu trebalo ocijeniti metode statističke procjene koje su znanstveno utemeljene i pravilno dokumentirane te bi trebalo poticati njihovu uporabu.

(14) Pri razvoju, proizvodnji i diseminaciji europske statistike, nacionalna i europska tijela za statistiku, te, kada je to primjenjivo, druga relevantna nacionalna i regionalna tijela, trebala bi uzeti u obzir načela određena Kodeksom prakse europske statistike, kako je 28. rujna 2011. preispitan i ažuriran od strane Odbora za europski statistički sustav.

(15) Ovom se Uredbom jamči pravo na poštovanje osobnog i obiteljskog života i na zaštitu osobnih podataka kako je određeno člancima 7. i 8. Povelje Europske unije o temeljnim pravima.

(16) Direktiva 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća [4] i Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća [5] primjenjuju se u pogledu obrade osobnih podataka u kontekstu ove Uredbe.

(17) S obzirom na to da cilj ove Uredbe, to jest uspostavu zajedničkog pravnog okvira za sustavnu proizvodnju europske demografske statistike u državama članicama, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog opsega i učinka djelovanja može bolje ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. UEU-a. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.

(18) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji. Te bi se ovlasti trebale izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća [6],

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Predmet

Ovom se Uredbom uspostavlja zajednički pravni okvir za razvoj, proizvodnju i diseminaciju europske statistike o stanovništvu i vitalnim događajima.

Članak 2.

Definicije

U smislu ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

(a) „nacionalni" se odnosi na državno područje države članice u smislu Uredbe (EZ) br. 1059/2003 primjenjive u referentnom trenutku;

[1] Uredba (EZ) br. 223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2009. o europskoj statistici i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ, Euratom) br. 1101/2008 Europskog parlamenta i Vijeća o dostavi povjerljivih statističkih podataka Statističkom uredu Europskih zajednica, Uredbe Vijeća (EZ) br. 322/97 o statistici Zajednice i Odluke Vijeća 89/382/EEZ, Euratom o osnivanju odbora za statistički program Europskih zajednica (SL L 87, 31.3.2009., str. 164.).

[2] Uredba (EZ) br. 862/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o statistici Zajednice o migracijama i međunarodnoj zaštiti i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 311/76 o izradi statistike o stranim radnicima (SL L 199, 31.7.2007., str. 23.).

[3] Uredba (EZ) br. 763/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o popisu stanovništva i stanova (SL L 218, 13.8.2008., str. 14.).

[4] Direktiva 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka (SL L 281, 23.11.1995., str. 31.).

[5] Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom kretanju takvih podataka (SL L 8, 12.1.2001., str. 1.).

[6] Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

(b) „regionalni” znači razina NUTS 1, razina NUTS 2 ili razina NUTS 3 u smislu Uredbe (EZ) br. 1059/2003 primjenjive u referentnom trenutku; kad se ovaj izraz koristi u vezi sa zemljama koje nisu članice Unije, „regionalni” znači statističke regije razine 1, 2 ili 3, kako je dogovoreno između tih zemalja i Komisije (Eurostata) u referentnom trenutku;

(c) „stanovništvo s uobičajenim boravištem” znači sve osobe koje imaju svoje uobičajeno boravište u državi članici u referentnom trenutku;

(d) „uobičajeno boravište” znači mjesto na kojem osoba uobičajeno provodi razdoblje dnevnog odmora, bez obzira na privremenu odsutnost za potrebe rekreacije, praznika, posjeta prijateljima i rodbini, posla, liječenja ili vjerskog hodočašća. Samo se sljedeće osobe smatraju osobama s uobičajenim boravištem na određenom geografskom području:

i. one koje su živjele u svojem mjestu uobičajenog boravišta u neprekidnom razdoblju od barem 12 mjeseci prije referentnog trenutka; ili

ii. one koje su stigle u svoje mjesto uobičajenog boravišta tijekom 12 mjeseci prije referentnog trenutka s namjerom da tamo ostanu barem godinu dana.

Ako se okolnosti iz podtočaka i. ili ii. ne mogu utvrditi, „uobičajeno boravište” može značiti mjesto zakonitog ili registriranog boravišta, osim u svrhu članka 4.

Pri primjeni definicije „uobičajenog boravišta” države članice s posebnim slučajevima postupaju u skladu s Prilogom Uredbi Komisije (EZ) br. 1201/2009 ([1]);

(e) „živo rođenje” znači rođenje djeteta koje diše ili pokazuje druge znakove života, poput otkucaja srca, pulsiranja pupkovine ili jasnog pokretanja voljnih mišića, bez obzira na gestacijsku dob;

(f) „smrt” znači trajni nestanak svih znakova života u bilo kojem trenutku nakon živog rođenja (prestanak vitalnih funkcija nakon rođenja bez mogućnosti oživljavanja);

(g) „vitalni događaji” znači živa rođenja i smrti kako je definirano u točkama (e) i (f).

Članak 3.

Podaci o stanovništvu i vitalnim događajima

1. Države članice Komisiji (Eurostatu) dostavljaju podatke o svojem stanovništvu s uobičajenim boravištem u referentnom trenutku. Dostavljeni podaci obuhvaćaju stanovništvo prema starosti, spolu i regiji boravišta.

2. Države članice dostavljaju Komisiji (Eurostatu) podatke o svojim vitalnim događajima koji su se dogodili tijekom referentnog razdoblja. Države članice koriste istu definiciju stanovništva koju koriste za podatke iz stavka 1. Dostavljeni podaci obuhvaćaju sljedeće varijable:

(a) živa rođenja prema spolu, mjesecu rođenja, redu rođenja, starosti majke, godini rođenja majke, zemlji rođenja majke, zemlji državljanstva majke i regiji boravišta majke;

(b) smrt prema starosti, spolu, godini rođenja, regiji boravišta, zemlji rođenja, zemlji državljanstva i mjesecu smrti.

3. Države članice koriste istu definiciju stanovništva za svaku razinu „nacionalni” i „regionalni” kako je definirano ovom Uredbom.

4. Komisija donosi provedbene akte kojima se utvrđuju jedinstveni uvjeti za raščlanjivanje podataka iz stavaka 1. i 2. te za rokove i ocjenu podataka. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 10. stavka 2.

Članak 4.

Ukupno stanovništvo za posebne svrhe Unije

1. U svrhu glasovanja kvalificiranom većinom u Vijeću, države članice dostavljaju Komisiji (Eurostatu) podatke o ukupnom stanovništvu na nacionalnoj razini u referentnom trenutku, u skladu s člankom 2. točkom (c), u roku od osam mjeseci od završetka referentne godine.

2. Države članice mogu procijeniti ukupno stanovništvo iz stavka 1. na temelju podataka o stanovništvu sa zakonitim boravištem ili registriranom stanovništvu koristeći znanstveno utemeljene, pravilno dokumentirane i javno dostupne metode statističke procjene.

Članak 5.

Učestalost i referentni trenutak

1. Svake godine države članice Komisiji (Eurostatu) dostavljaju podatke o svojem stanovništvu i svojim vitalnim događajima za prethodnu godinu iz članka 3. stavka 1. i članka 3. stavka 2. točaka (a) i (b).

2. Svake godine države članice Komisiji (Eurostatu) dostavljaju podatke o ukupnom stanovništvu na nacionalnoj razini iz članka 4.

([1]) Uredba Komisije (EZ) br. 1201/2009 od 30. studenoga 2009. o provedbi Uredbe (EZ) br. 763/2008 Europskog parlamenta i Vijeća o popisu stanovništva i stanova u pogledu tehničkih specifikacija tema i njihovih raščlanjivanja (SL L 329, 15.12.2009., str. 29.).

3. Za potrebe ove Uredbe, referentni trenutak ovisno o slučaju znači referentni datum iz stavka 4. ili referentno razdoblje iz stavka 5.

4. Referentni datum za podatke o stanovništvu je kraj referentnog razdoblja (ponoć 31. prosinca). Prvi referentni datum je u 2013., a zadnji referentni datum je u 2027.

5. Referentno razdoblje za vitalne događaje je kalendarska godina u kojoj su se događaji dogodili. Prvo referentno razdoblje je 2013., a zadnje referentno razdoblje je 2027.

Članak 6.

Dostavljanje podataka i metapodataka

Države članice stavljaju Komisiji (Eurostatu) na raspolaganje podatke i metapodatke koji se zahtijevaju ovom Uredbom u skladu sa standardima za razmjenu podataka i metapodataka koje je odredila Komisija (Eurostat). Države članice ili dostavljaju ove podatke i metapodatke putem usluga jedinstvenog portala za unos kako bi ih Komisija (Eurostat) mogla pretraživati, ili ih prenose putem usluga jedinstvenog portala za unos.

Članak 7.

Izvori podataka

Podaci se temelje na izvorima podataka koje odaberu države članice u skladu s nacionalnim pravom i praksom. Prema potrebi, koriste se znanstveno utemeljene i pravilno dokumentirane metode statističke procjene.

Članak 8.

Studije izvedivosti

1. Države članice provode studije izvedivosti o uporabi definicije „uobičajenog boravišta" za stanovništvo i vitalne događaje iz članka 3. stavaka 1. i 2.

2. Rezultati studija izvedivosti iz stavka 1. dostavljaju se Komisiji do 31. prosinca 2016.

3. Kako bi se olakšala provedba studija izvedivosti iz stavka 1. ovog članka, Unija može nacionalnim statističkim uredima i drugim nacionalnim tijelima iz članka 5. Uredbe (EZ) 223/2009 pružiti financijsku potporu.

Članak 9.

Zahtjevi kvalitete

1. Države članice osiguravaju kvalitetu prenesenih podataka.

2. Za potrebe ove Uredbe, na podatke koji se prenose primjenjuju se kriteriji kvalitete iz članka 12. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 223/2009.

3. Države članice izvješćuju Komisiju (Eurostat) o referentnim metapodacima koristeći standarde Europskog statističkog sustava, posebno o izvorima podataka, definicijama i metodama procjene korištenima u prvoj referentnoj godini, te države članice obavješćuju Komisiju (Eurostat) o bilo kakvim promjenama u vezi s njima.

4. Na zahtjev Komisije (Eurostata) države članice dostavljaju joj informacije potrebne za ocjenu kvalitete statističkih informacija.

5. Države članice osiguravaju da su podaci o stanovništvu koji se zahtijevaju člankom 3. ove Uredbe usklađeni s onima koji se zahtijevaju člankom 3. stavkom 1. točkom (c) Uredbe (EZ) br. 862/2007.

Članak 10.

Odborski postupak

1. Komisiji pomaže Odbor za europski statistički sustav uspostavljen Uredbom (EZ) br. 223/2009. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.

2. Kod upućivanja na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Članak 11.

Klauzula o preispitivanju

1. Komisija Europskom parlamentu i Vijeću podnosi prvo izvješće o provedbi ove Uredbe do 31. prosinca 2018., a drugo izvješće do 31. prosinca 2023. Komisija u tim izvješćima uzima u obzir relevantne informacije koje su dostavile države članice, ocjenjuje kvalitetu prenesenih podataka, korištene metode prikupljanja podataka, dodatno opterećenje nametnuto državama članicama i davateljima podataka te usporedivost tih statistika. Tim se izvješćima ocjenjuje korištenje znanstveno utemeljenih, pravilno dokumentiranih metoda statističke procjene za procjenu „stanovništva s uobičajenim boravištem" na temelju podataka o stanovništvu sa zakonitim boravištem ili registriranom stanovništvu. Prvo izvješće također obuhvaća rezultate studija izvedivosti iz članka 8.

2. Uz ta se izvješća prema potrebi prilažu prijedlozi za dodatno poboljšanje zajedničkog pravnog okvira za razvoj, proizvodnju i diseminaciju europske statistike o stanovništvu i vitalnim događajima na temelju ove Uredbe.

Članak 12.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova se Uredba prestaje primjenjivati 31. kolovoza 2028.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 20. studenoga 2013.

Za Europski parlament	*Za Vijeće*
Predsjednik	*Predsjednik*
M. SCHULZ	V. LEŠKEVIČIUS